

CRKVI SPLITSKOJ, JEDNOM
SALONITANSKOJ NA SLAVU
ŠPLITSKIH MUČENIKA U
KORIST ZNANOSTI, NA SMIRENJE
POBOŽNIH TRZAVICA
SPLITSKO-SOLINSKE HAGIOGRA-
FIJE DON FRANE BULIĆ
OVO MALO DJELO

P.

Tijelo Venancijevo iz Dalmacije bilo je preneseno u Solin, gdje je ostalo do prenosa u Rim (641.). Sad ima svoje značenje i odlični stav Venancijev na mozaiku u krsionici sv. Ivana Lateranskog, a jedno stvarno obrazloženo tumačenje, kako je došlo do mišljenja, da je Dujam mogao biti nazivan prvim biskupom salonitanskim.

Velike zasluge Don Fr. Bulića baš u ovom pitanju za domaću hagiografiju ni jedan objektivan čitalac ne će osporiti. **Dr A. Živković.**

J. L. Gaston Pastre: L'éternel féminin. Notes breves sur le féminisme. Paris 1927. Pierre Tequi, editeur 8°, str. 153.

Ova studija pisca, koji je inače romanopisac i prevodioc Goethea i Virgila, nije ništa osobitog ni s etičkog ni sa socijološkog gledišta. Iznosi naše kršćansko stanovište u pitanju feminizma, a zahvaća i u prikaz pojedinih problema u ženskom životu s psihološkog ispravnog stanovišta.

Pa ipak je ona kao radnja, lako i lijepo pisana, jedna dobrodošla knjižica onom krugu čitatelja, kojemu je namijenjena. Valja znati, da ni sami katolici nemaju vrlo često ispravnog naziranja u feminističkom pitanju. U mnogom se dadu uplivosati od liberalizma i nekog naročito isticanog modernog slobodnog mišljenja u ovim pitanjima.

Idejno ispravna, a po sadržaju veoma aktuelna, ova se nižica sama preporučuje. **Dr A. Živković.**

Jakovljević fra Marijan, R. M. B.: **Gdje je istina?** Sarajevo 1927. Hrvatska tiskara.

Pisac brani katoličku nauku o Crkvi protiv starokatolika.

U prvom dijelu razlaže o Crkvi kraljevstvu Božjem na zemlji i tajinstvenom tijelu Kristovu, a u drugome o Petru vrhovnome glavaru Crkve.

Istinu katoličku utvrđuje obilatim citatima S. i N. Zavjeta.

Neka mi bude dozvoljeno spomenuti nekoliko primjedbi.

Pisac prečesto iznosi u samome tekstu hebrejske i grčke riječi, što smeta čitanje. Bilo bi mnogo bolje, da je to spomenuo marginalno i rede, pogotovo, gdje je knjižica namijenjena široj publici. Prijevod je katkada odviše doslovan.

Jakovljević tumači *ἐπιστρέφας* Luk. 22, 3132. sa »*п о н о в н о*, *о п е т*« A ti opet utvrdi svoju braću.¹

¹ p. 39.

Tako tumači Mald. i drugi neki tumači, ali to tumačenje ne će biti ispravno.

Zorell kóđ riječi *ἐπιστρέφω* kaže c) metaf. ad aliquem me converto seu revertor i e cum aliquo me reconcilio a quo abalienatus eram a) forma act. dic. passim de iis qui ab infidelitate et peccato ad Deum virtutemque redeant A. 9, 35. L. 22, 32.²

Preuschen tumači v. d. Veränderung des Verhaltens des Sünders zu Gott sich bekehren (oft LXX)... Luk. 22, 32 (neb *μετανοεῖν*)³

Kako vidimo, ovi priznati biblijski riječnici tumače *ἐπιστρέφειν* o obraćenju i izmirenju s Bogom.

Jednako tumači i Lagrange „*ἐπιστρέφειν* signifie se retourner (Apoc. 1, 12) et specialment se retourner vers Dieu se convertir Act. 9, 35 etc. Dans les termes mystérieux d'une prophétie Jesus prévoit un écart de Simon, qui se remettra ensuite dans la bonne voie.»

L. ustaje odlučno protiv Mal. tumačenja. »En latin *iterum* signifie „de nouveau” et peut aussi signifier „d'une autre côté”, tandis qu'en hebreu *šub* indique le changement d'attitude d'une seule personne... Il va sans dire que nous devons le traduire d'après son sens grec.»

Zato L. prevodi »Et toi, quand tu seras revenu, affermis tes frères.«⁴

Jednako tumači Fillion »*conversus ἐπιστρέφας* n'est pas un simple hébraïsme pour »vicissim, mais un synonyme de *μετανοήσας*«.

Prema tomu prevodi »Et toi, quand tu seras converti, confirme tes frères.«⁵

Istina je, da Knabenbauer uzima *ἐπιστρέφω ἀκ'*. Et tu converte (ad Deum dirige) et confirma fratres tuos. Ali je pregledao, kako dobro primjećuje L. da se Petar mora prije sam obratiti, nego li će obraćati druge.

Ali i Knabenbauer ustaje protiv Mald. tumačenja »At negandum est hic cerni posse illum quem volunt hebraismum. Merito enim monuerunt alii (cfr. Schegg, Schanz) ed notione *šub* non usurpari nisi sermo sit de eodem, qui iterum rursus aliquid facit. Id quod ex omnibus exemplis quae in libris veteris testamenti habentur elucet; aliquando etiam adhibetur de pluribus qui idem faciunt. Neutrum tamen nostro loco habetur.«⁶

S Knabenbauerom slaže se Innitzer ne dopuštajući hebr.⁷

Preporučamo.

Dr. Franjo Zagoda.

² Zorell, *Lexicon graecum* p. 213.

³ Preuschen-Bauer: *Griechisch-deutsches Wörterbuch* p. 468, Giessen 1926.

⁴ Lagrange: *L'évangile selon saint Luc*. p. 553, 554. Paris 1921.

⁵ Fillion: *Evangile selon s. Luc*. p. 368.

⁶ Knabenbauer: *Commentarius in Evangelium s. Lucae*. Parisiis 1905.

⁷ Innitzer: *Leidens u. Verklärungsgeschichte Jesu Christi*. Graz 1925. III. Auflage, p. 105. 6.